

Indhold

Denne guide skal hjælpe kommunerne med at afklare, hvilke målgrupper der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen til 225-timersreglen. På Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings hjemmeside kan man bl.a. finde bekendtgørelsen og vejledningen, svar på ofte stillede spørgsmål, informationer om it-understøttelsen, links til borger.dk-tekster samt pjecen vedrørende 225-timersreglen.

- <http://star.dk/da/Reformer/Jobreform-fase-1-2016.aspx>

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning	1
2. Hvilke borgere kan være undtaget fra 225-timerskravet?	2
3. Mulige indsatser der kan hjælpe borgeren i job	6
4. Hvad er ordinært og udstøttet arbejde i forhold til 225-timersreglen?	7

1. Indledning

Ifølge lov om aktiv socialpolitik § 13 f, stk. 9, 1. pkt., er en ægtefælle eller en ugift person, hvis arbejdsevne vurderes at være så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, ikke omfattet af kravet om 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.

I lovbemærkningerne er anført, at det er forudsat, at følgende grupper ikke vil være omfattet af 225-timers reglen:

- Personer med en så begrænset arbejdsevne, at kommunen ud fra et konkret skøn vurderer, at de pågældende ikke på nuværende tidspunkt vil kunne arbejde på det ordinære arbejdsmarked. Det må forventes, at en stor andel af de personer, der er vurderet som aktivitetsparate, vil være omfattet af undtagelsen. Omvendt må det forventes, at alle jobparate og de fleste uddannelsesparate vil være omfattet af 225 timerskravet.
- Personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, hvor kommunen sammen med borgeren er påbegyndt udfyldelse af den forberedende del af rehabiliteringsplanen med henblik på forelæggelse for rehabiliteringsteamet forud for en afgørelse om visitation til ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.
- Personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp under forrevalidering, samt personer, der modtager integrationsydelse under revalidering.

225-timersreglen omfatter modtagere af uddannelseshjælp, kontanthjælp og integrationsydelse. Dog er ægtepar, hvor en eller begge ægtefæller modtager integrationsydelse, og hvor en eller begge ægtefæller har forsørgelsespligt overfor et barn, hvortil der endnu ikke er opnået ret til fuld børne- og ungedydelse, samt ugifte personer, der modtager integrationsydelse, ikke omfattet af reglen. Endvidere får ugifte, der modtager uddannelseshjælp på SU-niveau, ikke nedsat hjælpen som følge af manglende opfyldelse af 225-timerskravet.

Det, kommunen skal vurdere, er, om den pågældende borger aktuelt har ressourcer, der gør vedkommende i stand til at arbejde i 225 timer inden for 12 måneder. Det afgørende for vurderingen er ikke, om der aktuelt er adgang til sådan beskæftigelse, men kommunen skal bistå borgeren med at finde beskæftigelse.

Ved vurderingen af om borgeren vil være i stand til at varetage 225 timers arbejde, skal kommunen foretage vurderingen i forhold til de mulige jobs eller jobfunktioner, der er forekommende i bred forstand på arbejdsmarkedet.

Kravet om 225 timers arbejde er et begrænset beskæftigelseskrav. Det forhold, at en borger er vurderet til at skulle have ekstra støtte og hjælp i længere tid end et år, eller er vurderet til ikke at være i stand til at kunne forsørge sig selv ved ordinært arbejde inden for tre måneder, er ikke ensbetydende med, at vedkommende ikke aligevel vil være i stand til at arbejde i begrænset omfang, således at vedkommende kan optjene 225 timers ordinært arbejde inden for 12 måneder.

2. Hvilke borgere kan være undtaget fra 225-timerskravet?

Vurderingen af, om den enkelte borger er omfattet af 225-timerskravet, skal altid foretages på baggrund af en konkret vurdering af den enkeltes aktuelle arbejdsevne. Arbejdsevnen skal ses i forhold til arbejdskravets begrænsede omfang, idet de 225 timers arbejde fx kan opfyldes gennem 5-6 timers ugentligt arbejde eller 1½ måneds fuldtidsarbejde.

Kommunen skal vurdere arbejdsevnen med udgangspunkt i borgerens samlede situation, herunder sociale og helbredsmæssige ressourcer og behov. Den samlede vurdering sker på grundlag af alle relevante oplysninger i borgerens sag.

2.1 Uddannelsesparate uddannelseshjælps- og integrationsydelsesmodtagere m.fl.

En ung person uden en erhvervskompetencegivende uddannelse er uddannelsesparat, hvis personen vurderes - med den rette støtte og aktive indsats - at kunne påbegynde en uddannelse inden for ca. et år og gennemføre denne uddannelse på ordinære vilkår. Hvis personen ikke har barrierer i forhold til at komme i ordinær uddannelse, er personen åbenlyst uddannelsesparat.

Uddannelsesparate unge vil i de fleste tilfælde vurderes at være i stand til at tage et ordinært og ustøttet arbejde svarende til kravet om de 225 timer inden for 12 måneder. Det kan forventes, at åbenlyst uddannelsesparate unge inden for kort tid påbegynder ordinær uddannelse på SU og derfor ikke når at blive berørt af 225-timerskravet. Det samme vil gælde en del af de uddannelsesparate.

Det skal bemærkes, at manglende danskundskaber hos en borger ikke i sig selv er ensbetydende med en begrænset arbejdsevne.

Men der kan være tilfælde, hvor kommunen vurderer, at den unge er undtaget. Vurderingen af, om den enkelte er omfattet af 225-timerskravet, skal altid foretages på baggrund af en konkret individuel vurdering af den enkeltes unges arbejdsevne.

Det bemærkes, at ugifte, der som uddannelsesparate modtager uddannelseshjælp på SU-niveau, ikke får nedsat hjælpen som følge af manglende opfyldelse af 225-timerskravet (dvs. at kun gifte uddannelseshjælpsmodtagere samt ugifte uddannelseshjælpsmodtagere, der modtager barsels-, aktivitets- eller bidragstillæg til uddannelseshjælpen, kan få nedsat hjælpen).

2.1.1 Særligt for unge med uddannelsespålæg efter integrationsloven

Nyankomne udlændinge under 25 år, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse og som af kommunen vurderes at være i stand til at gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår, skal i stedet for et integrationsprogram have et uddannelsespålæg efter integrationsloven. I perioden indtil udlændingen påbegynder uddannelse, skal den pågældende deltage i tilbud under integrationsprogrammet, herunder i danskuddannelse, en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats, evt. suppleret med vejledning og opkvalificering.

Udlændinge, som vurderes at være i stand til at deltage i en uddannelse på almindelige vilkår, må antages i de fleste tilfælde også at have en sådan arbejdsevne, at de vil kunne arbejde på det ordinære arbejdsmarked, og således ikke skal undtages fra 225 timerskravet. Det må dog bero på en konkret vurdering.

2.2 Unge aktivitetsparate uddannelseshjælps- og integrationsydelsesmodtagere

En ung person uden en erhvervskompetencegivende uddannelse vurderes at være aktivitetsparat, hvis personen har problemer af faglig, social og/eller helbredsmæssig karakter og dermed har behov for ekstra støtte og hjælp i længere tid end ca. et år, inden personen kan påbegynde en uddannelse og gennemføre denne på almindelige vilkår.

En del af de aktivitetsparate unge har så begrænset en arbejdsevne, at de ikke vil være i stand til at kunne arbejde 225 timer inden for 12 måneder på det ordinære arbejdsmarked. De vil derfor kunne undtages fra 225-timerskravet.

Aktivitetsparate borgere er dog en differentieret gruppe med forskellige typer problemer. Der vil derfor være aktivitetsparate unge, som, uanset at de ikke kan påbegynde og gennemføre en ordinær uddannelse inden for ca. et år, kan have en arbejdsevne, der bevirker, at de med den rette hjælp og støtte vil kunne opfylde arbejdskravet.

Vurderingen af, om den enkelte unge er omfattet af 225-timerskravet, skal altid bero på en konkret vurdering af den enkeltes arbejdsevne. Af Boks 1 og 2 fremgår eksempler på faktorer, der kan indikere, at aktivitetsparate unge kan være hhv. undtaget eller omfattet af 225-timersreglen. Kommunen kan således inddrage de nævnte faktorer, når der skal foretages et konkret skøn af den enkelte borger. At en ung lever op til en af faktorerne, er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at den unge skal undtages/omfattes af 225-timerskravet.

Boks 1. Faktorer der kan indikere, at unge aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere vil kunne undtages fra 225-timersreglen:

- Den unge deltager i særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).
- Den unge har en alvorlig sygdom, hvor kontakt til den sygemeldte ikke er hensigtsmæssig eller mulig på grund af den sygemeldtes helbredssituation.
- Den unge har problemer, der gør, at helbredet forværres ved arbejde.
- Der er særlige forhold i den unges liv, der gør det umuligt at deltage i andre LAB-tilbud end mentor (mentor som eneste tilbud).
- Den unge har barrierer, der gør, at borgeren ikke kan deltage i virksomhedsrettede tilbud på andet end meget lavt timetal.
- Den unge har et væsentligt skånebehov i forhold til at deltage i tilbud som fx virksomhedspraktik.
- Den unge kan deltage i tilbud efter LAB kap. 10 eller 11, men hvor der er behov for væsentlig støtte i form af fx mentor eller handicapkompenserende foranstaltninger pga. mange udfordringer.
- Den unge kan i begrænset omfang deltage i tilbud og har langsom progression i indsatsen.
- Den unge har svære sociale eller helbredsmæssige udfordringer, der begrænser muligheden for at arbejde.

Boks 2. Faktorer der kan indikere, at unge aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere vil være omfattet af 225-timersreglen:

- Den unge vurderes at have en arbejdsevne, uanset at den unge ikke kan påbegynde ordinær uddannelse inden for ca. et år.
- Den unge kan varetage udstøttet deltidsbeskæftigelse eller småjobs svarende til 225 timers arbejde inden for 12 måneder.
- Den unge kan deltage i løntilskudsjob.
- Den unge kan deltage i virksomhedspraktik med et vist timetal per uge.
- Den unge kan deltage i virksomhedspraktik uden behov for mentorstøtte.
- Den unge kan deltage i uddannelse eller kursus uden støtte.
- Den unge deltager i fritidsaktiviteter, der viser at borgeren har ressourcer, der gør pågældende i stand til at arbejde 225 timer inden for 12 måneder.

2.3 Jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere

En kontanthjælpsmodtager er jobparat, hvis personen vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder. Det samme gælder for en voksen integrationsydelsesmodtager og en ung integrationsydelsesmodtager med en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere vurderes således at kunne komme i arbejde inden for kort tid og har derfor *ikke* en så begrænset arbejdsevne, at de er undtaget fra 225-timerskravet. Det kan forventes, at en vis andel af disse inden for en kortere periode kommer videre i job og bliver selvforsørgende og dermed ikke når at blive berørt af 225-timerskravet.

Vurderingen af, om den enkelte er omfattet af 225-timerskravet, skal altid foretages på baggrund af en konkret individuel vurdering af den enkelte persons arbejdsevne.

Det skal bemærkes, at manglende dansk kundskaber hos en borger ikke i sig selv er ensbetydende med en begrænset arbejdsevne.

2.3.1 Nye visitationsregler for nyankomne udlændinge pr. 1. oktober 2016

Nyankomne flygtninge og familiesammenførte skal fra den 1. oktober 2016 anses for jobparate i de første 3 måneder efter ankomsten til kommunen, medmindre det er åbenbart, at udlændingen ikke er i stand til at deltage i et virksomhedsrettet tilbud.

Kun i de tilfælde, hvor det er åbenbart, at udlændingen ikke er i stand til at deltage i et virksomhedsrettet tilbud i form af virksomhedspraktik eller løntilskud, skal kommunalbestyrelsen anse udlændingen for aktivitetsparat. Det kunne fx være en flygtning, der led af stærk traumatisering eller anden alvorlig sygdom. Det forhold, at en udlænding ikke kan dansk, er ikke i sig selv tilstrækkelig grund til ikke at give et virksomhedsrettet tilbud.

Efter 3 måneder gennemføres en egentlig visitation af udlændingen som jobparat eller aktivitetsparat efter de kriterier, der gælder for øvrige integrationsydelsesmodtagere og kontanthjælpsmodtagere.

I de første 3 måneder, hvor udlændingen som udgangspunkt vurderes jobparat, er det således særligt vigtigt at tage stilling til, om der foreligger forhold, som bør medføre, at udlændingen undtages fra 225-timerskravet.

Anses en udlænding for aktivitetsparat i de første 3 måneder, er det en indikation for, at arbejdsevnen er så begrænset, at den pågældende skal undtages fra 225-timerskravet, men det må dog bero på en konkret vurdering.

Efter gennemførelse af visitationen som jobparat eller aktivitetsparat efter 3 måneder vil der ved vurderingen af, om der skal undtages fra 225-timerskravet, kunne lægges vægt på de samme forhold som ovenfor og nedenfor nævnt for øvrige integrationsydelsesmodtagere og kontanthjælpsmodtagere.

2.4 Aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere

Kontanthjælpsmodtagere, voksne integrationstionsydelsesmodtagere samt unge integrationsydelsesmodtagere med en erhvervskompetencegivende uddannelse vurderes at være aktivitetsparate, hvis personen ikke vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør den pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder.

En del af de aktivitetsparate borgere har så begrænset en arbejdsevne, at de ikke vil være i stand til at kunne arbejde 225 timer inden for 12 måneder på det ordinære arbejdsmarked og derfor vil kunne undtages fra 225-timerskravet.

Aktivitetsparate borgere er dog en differentieret gruppe med forskellige typer problemer, der derfor også skal have forskellige former for hjælp og indsatser til at komme videre mod målet om job.

Der vil derfor være aktivitetsparate borgere, som, uanset at de ikke vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør dem i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder, kan have en arbejdsevne, der bevirker, at de med den rette hjælp og støtte vil kunne opfylde arbejdskravet

Manglende dansk kundskaber hos en borger er ikke i sig selv ensbetydende med en stærkt begrænset arbejdsevne.

Vurderingen af, om den enkelte borger er omfattet af 225-timerskravet, skal altid bero på en konkret vurdering af den enkeltes arbejdsevne.

Boks 3. Faktorer der kan indikere, at aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere er undtaget fra 225-timersreglen:

- Borgeren har en alvorlig sygdom, hvor kontakt til den sygemeldte ikke er hensigtsmæssig eller mulig på grund af den sygemeldtes helbredssituation.
- Borgeren har problemer, der gør, at helbredet forværres ved arbejde.
- Borgeren kan på grund af personlige forhold ikke deltage i andre LAB-tilbud end mentor (mentor som eneste tilbud).
- Borgeren har barrierer, der gør, at borgeren ikke kan deltage i virksomhedsrettede tilbud på andet end meget lavt timetal.
- Borgeren har et væsentligt skånebehov i forhold til at deltage i tilbud.
- Borgeren kan deltage i tilbud efter LAB kap. 10 eller 11, men hvor der er behov for væsentlig støtte pga. mange udfordringer.
- Borgeren kan i begrænset omfang deltage i tilbud og har langsom progression i indsatsen.
- Borgeren har svære sociale eller helbredsmæssige udfordringer, der begrænser muligheden for at arbejde.

Af Boks 3 og 4 fremgår eksempler på faktorer, der kan indikere, at aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere kan være hhv. undtaget eller omfattet af 225-timersreglen. Kommunen kan således inddrage de nævnte faktorer, når der skal foretages et konkret skøn af den enkelte borger. At en borger lever op til en af faktorerne er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at borgeren skal undtages/omfattes af 225-timerskravet.

Boks 4. Faktorer der kan indikere, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere er omfattet af 225-timersreglen:

- Borgeren vurderes at have en arbejdsevne uanset, at pågældende ikke vil være i stand til at forsørge sig selv ved ordinært arbejde inden for tre måneder.
- Borgeren kan varetage ustøttet deltidsbeskæftigelse eller småjobs svarende til 225 timers arbejde inden for 12 måneder.
- Borgeren kan deltage i løntilskudsjob.
- Borgeren kan deltage i virksomhedspraktik med et vist timetal per uge.
- Borgeren kan deltage i virksomhedspraktik uden behov for mentorstøtte.
- Borgeren kan deltage i uddannelse eller kursus uden støtte.
- Borgeren deltager i fritidsaktiviteter, der viser at borgeren har ressourcer, der gør pågældende i stand til at arbejde 225 timer inden for 12 måneder.

3. Mulige indsatser der kan hjælpe borgeren i job

Borgere, der risikerer at blive berørt af 225-timerskravet, skal lige som andre ledige have den indsats, der gælder for de enkelte målgrupper i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Nyankomne flygtninge og familiesammenførte med et integrationsprogram skal have en indsats efter integrationsloven og en visitation efter reglerne i samme lov.

Kommunen bør generelt være særligt opmærksom på muligheden for at vejlede borgere, der risikerer at blive berørt af 225-timersreglen, i at få fodfæste på arbejdsmarkedet, og hermed sikre, at borgeren får den nødvendige hjælp til at finde mulige arbejdsgivere og søge job.

I den forbindelse har kommunen mulighed for at tilbyde borgeren en særlig jobformidlingsindsats. Det kan fx bestå i vejledning fra en virksomhedskonsulent, som har særligt branchekendskab og viden om jobmulighederne på det lokale arbejdsmarked, som vil kunne hjælpe med at opsøge og etablere kontakt til relevante virksomheder eller med de øvrige led af jobsøgningen.

Jobcentret kan i øvrigt hjælpe borgeren med at opbygge netværk og finde potentielle arbejdspladser, hvor der kan indgås aftale om ordinær ansættelse i en afgrænset periode eller i et afgrænset omfang som en del af den samlede jobrettede indsats.

Mentorstøtte vil efter behov kunne tilbydes fx i overgangen til ordinær ansættelse og til fastholdelse i jobbet.

For unge med et uddannelsespålæg kan ordinær ansættelse i en afgrænset periode eller i begrænset omfang medvirke til at afklare, motivere og opkvalificere den enkelte unge til uddannelse og således understøtte den uddannelsesrettede indsats for den unge. Virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud vil fx kunne tilbydes som en hjælp til at opnå ordinær beskæftigelse.¹ Samtidig kan virksomhedspraktik eller ordinær beskæftigelse være en mulighed for at få en uddannelsesaftale med en virksomhed, som for nogle unge kan være vejen til at påbegynde en erhvervsuddannelse.

Borgere, der er visiteret aktivitetsparate, har iflg. beskæftigelseslovgivningen ret til en koordinerende sagsbehandler, som skal sikre, at indsatsen er tværfaglig og koordineret på tværs af de kommunale forvaltninger. Indsatsen kan fx bestå af virksomhedspraktik, ansættelse med løntilskud og mentorstøtte.

3.1 Kombination af tilbud med ordinære timer

Opmærksomheden skal henledes på muligheden for at kombinere tilbud med ordinære timer. Fx kan nytteindsats, virksomhedspraktik eller løntilskud på mindre end fuld tid kombineres med nogle få ordinære løntimer på samme virksomhed i en anden arbejdsfunktion, således at personen samtidigt med tilbuddet udfører ordinært lønarbejde. På samme måde kan en person, der er ansat i nogle ordinære timer inden for et område af en virksomhed, samtidig kunne tilbydes virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud inden for andre områder for at styrke mulighederne for efterfølgende ordinære timer.²

4. Hvad er ordinært og ustøttet arbejde i forhold til 225-timersreglen?

Der skal være tale om sædvanligt, lønnet arbejde, dvs. opgørelsen skal baseres på opgjorte løntimer i et sædvanligt beskæftigelsesforhold, der er i overensstemmelse med gældende overenskomster eller i øvrigt er udført på almindelige løn- og arbejdsvilkår.

Der er ikke et krav om en bestemt mindste timeløn. Der kan dog være tale om så usædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, at kommunen ud fra en omgåelsesbetragtning må nå frem til, at der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at der har været tale om arbejde i et sædvanligt ansættelsesforhold.

Arbejde i løntilskudsjob, arbejde som led i jobrotation eller arbejde i (lønnede) praktikperioder under en uddannelse kan ikke medregnes som ordinært og ustøttet arbejde.

Arbejde uden fastsat arbejdstid kan omregnes til løntimer ved brug af en særlig omregningssats. Endvidere kan selvstændig virksomhed medregnes til timetallet, hvis en række betingelser er opfyldt. Der henvises til vejledning nr. 9268 af 31. marts 2016 om 225-timersreglen punkt 3.3. og 3.4.

- Vejledning nr. 9268 af 31. marts 2016: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=179474>

¹ Det bemærkes, at åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere ikke har mulighed for at få løntilskudsansættelse iflg. beskæftigelseslovgivningen.

² Se spørgsmål-svar om kombination af tilbud med ordinære timer på:

<http://star.dk/da/Reformer/Jobreform-fase-1-2016/Spoergsmaal-svar/Spoergsmaal-svar-225timersreglen.aspx>